

ONDERWIJSINHOUD

1. Inleiding
2. Onderwijsinhoudelijke organisatie
  - 2.1 Het pedagogisch-didactisch klimaat
  - 2.2 De identiteit van de school
  - 2.3 De leeromgeving
  - 2.4 Gedragscode
3. Het onderwijsleerproces
  - 3.1 Algemeen
  - 3.2 OPP, IOP, coachingsgesprek en portfolio
4. Het ondersteuningsplan
  - 4.1 De leerlingenzorg
  - 4.2 De route tot extra zorg
  - 4.3 Het individuele zorgplan
  - 4.4 Externe (zorg)instanties en zorgadviesteam
5. Het arbeidstoeleidingsplan
  - 5.1 Algemeen
  - 5.2 Doel van het arbeidstoeleidingstraject
  - 5.3 Realisatie van het arbeidstoeleidingstraject

---

1. Inleiding

Het dagelijks omgaan met een zo specifieke groep van jongeren vergt een geheel eigen pedagogisch-didactische aanpak. Die specifieke aanpak wordt vooral vertaald in de verzorging en aanbieding van structuur. Die structuur dient duidelijk zichtbaar te zijn in:

- de plaats die de school in de regio inneemt
- een duidelijke omschrijving van het zorgaanbod
- gekoppeld aan duidelijk omschreven kwaliteitseisen
- de algemene organisatie van de school
- duidelijk omschreven beleidslijnen van het bevoegde gezag
- een voor iedereen helder jaarplan, waarin alle zaken van organisatorische aard worden vastgelegd
- een heldere wijze van communiceren van de school
  - met elkaar (directie + team)
  - met de M.R., G.M.R., schoolraad en het bevoegd gezag
  - met de leerlingen
  - met de ouders (incl. klachtenregeling)
  - met alle instanties/organisaties waarmee de school te maken heeft
- de te volgen gedragslijn van het personeel moet worden uitgevoerd, conform de gedragscode, waarbij:
  - expliciet duidelijke afspraken vastliggen over hoe met respect met elkaar wordt omgegaan
  - duidelijk is hoe met respect met leerlingen wordt omgegaan
  - duidelijke afspraken worden gemaakt m.b.t. het gewenste leerlingengedrag t.o.v. elkaar en t.o.v. volwassenen.
  - goede afspraken m.b.t. de consequenties van ongewenst gedrag zijn gemaakt
- uitgangspunt is altijd: de mogelijkheden van de leerling (maatwerk)
- een heldere en voor eenieder inzichtelijke registratie van de ontwikkeling van de leerling, met als doel een planmatige aanpak van zijn of haar onderwijsleerproces, vastgelegd in:
  - externe rapportage
  - interne rapportage, te weten: leerlingvolgsysteem (incl. stagevolgsysteem)
  - ontwikkelingsperspectief
  - individueel ontwikkelingsplan
  - individueel handelingsplan (indien nodig)
  - nazorgdossier

Daarnaast is nog een aantal elementen van essentieel belang om tot een specifieke aanpak te komen. Deze elementen worden vertaald in:

- de kleinschaligheid van de school
- een aparte setting
  - een tot leeractiviteiten uitnodigend goed geoutilleerd gebouw
  - die dagelijks goed verzorgd wordt
  - waar in een goede sfeer gewerkt kan worden
- specifieke leerkrachten,
  - die duidelijk een team vormen
  - een flexibele instelling hebben
  - goede communicatieve vaardigheden bezitten
  - een meer pedagogische dan ambachtelijke aanpak hebben,
  - maar wel bij voorkeur in een of meer praktijkvakken geschoold zijn
  - een positief kritische houding (openheid) aannemen,
  - een groot relativeringsvermogen hebben,
  - een tomeloze inzet,
  - de nodige humor.
- deskundig onderwijsondersteunend personeel
- specifieke leer- en hulpmiddelen

2.Onderwijsinhoudelijk organisatie

De onderwijsinhoudelijke organisatie richt zich op de twee belangrijkste aspecten van ons onderwijsleerproces:

- het pedagogisch klimaat vertaald in een aantal uitgangspunten
- het didactisch handelen vertaald in een aantal leerstofeenheden

In de volgende hoofdstukken gaan we dieper in op de pedagogische uitgangspunten voor ons onderwijs.

2.1 Het pedagogisch-didactisch klimaat

De samenleving noopt het onderwijs er steeds meer toe aan te geven wat het pedagogisch gehalte van de school nu precies inhoudt. We kunnen niet volstaan met alleen maar te zeggen hoe gezellig en goed de sfeer is. Er is een steeds duidelijker vraag vanuit de omgeving van de school (ouders, basisscholen, andere scholen voor v.o. en ketenpartners) naar concreet geformuleerde kwaliteit van het heersend pedagogisch klimaat.

Als basis voor de formulering van ons pedagogisch klimaat is een aantal cruciale uitgangspunten genomen:

- de identiteit van de school: op welke overtuiging stoelt ons pedagogisch handelen ?
- een fysiek prettige omgeving: aan welke voorwaarden moet die omgeving voldoen ?
- omgang met elkaar: hoe gaan leerlingen en leerkrachten onderling met elkaar om ?
- de zorg op school: hoe is de zorg op school geregeld ?

2.2 De identiteit van de school

Aan alle onder het bevoegd gezag vallende scholen vindt onderwijs plaats op christelijke grondslag. Van oorsprong heeft de school een katholieke signatuur. Vertaald naar de dagelijkse praktijk zou dit moeten betekenen dat:

- wij onze inspiratie om ons werk goed te kunnen uitvoeren ontleen aan de christelijke geloofstraditie,
- wij vanuit die christelijke geloofstraditie normen en waarden trachten over te brengen op de aan ons toevertrouwde leerlingen en leren normen en waarden van anderen (andersdenkenden) te accepteren en respecteren,
- wij in de omgang met elkaar deze tradities als fundament beschouwen voor een goede onderlinge relatie op de werkvloer.

Wij zijn echter van mening dat deze uitgangspunten de pluriforme groep van leerlingen en ouders die onze populatie bepaalt, geen recht doet. Het is zaak die pluriformiteit meer te zien als een uitdaging; geen bedreiging.

Belangrijkste uitgangspunt daarbij is de genegenheid, juist voor het aan ons toevertrouwde kind, in al z'n kwetsbaarheid en met al z'n hulpvragen en problemen, maar ook met alle onbevangenheid, ongecompliceerdheid, humor en ruimhartigheid. Wie niet in staat is om oprecht te houden van onze leerlingen zal vroeg of laat geen vreugde en geluk weten te ervaren in zijn/haar dagelijks werk.

Wie het werken bij ons niet ervaart als een voorrecht zal op enig moment aangeven liever uit te kijken naar een andere baan.

Vanuit deze houding proberen we de leerlingen te begeleiden in hun zoektocht door het leven, waarbij het vooral zaak is er vanuit de school zorg voor te dragen dat de sfeer van verbondenheid met elkaar als waardevol wordt ervaren. Daarbij hebben alle personeelsleden een belangrijke voorbeeldfunctie te vervullen. Deze voorbeeldfunctie behoeft zijn oorsprong niet persé te vinden in de christelijke levensovertuiging.

2.3 De leeromgeving

Een eerste (en daarom expliciet in dit schoolplan opgenomen) voorwaarde voor een goed pedagogisch klimaat is de zorg voor een prettige omgeving. We hechten een enorm belang aan een goed onderhouden en goed geoutilleerd gebouw. Een fysiek prettige omgeving immers levert een belangrijke bijdrage aan een ononderbroken onderwijsleerproces. Kenmerkend voor een prettige omgeving zijn:

- voldoende frisse lucht
- voldoende ruimte
- een aangename temperatuur
- een acceptabel geluidsniveau
- voldoende licht
- optimale hygiënische omstandigheden
- aan de leeftijd van de leerlingen aangepast meubilair
- de mogelijkheid voor de leerling zich even (fysiek) terug te trekken “als 't even niet gaat”
- goede overblijfsvoorzieningen
- de mogelijkheid zich gezamenlijk te ontspannen in een daartoe ingerichte ruimte

2.4 Gedragscode

Wie eisen stelt aan voor iedereen acceptabele omgangsvormen dient zorg te dragen voor de juiste voorwaarden:

- zorg dragen voor een prettige sfeer
- stimuleren en bewaken van sociaal gedrag
- respect tonen voor elkaar
- een voor iedereen heldere structuur bieden

Vanuit die basisprincipes kunnen eisen gesteld worden aan de leerlingen en kunnen alle personeelsleden mee helpen bevorderen dat leerlingen t.o.v. elkaar en het personeel de juiste omgangsregels onderhouden.

Die regels laten zich vertalen in:

- leren elkaar op basis van onderlinge gelijkwaardigheid te waarderen,
- leren niet te discrimineren op basis van geslacht, ras, afkomst, begaafdheid of levensovertuiging
- leren elkaar respectvol te behandelen
- leren rekening te houden met de omstandigheden waarin een leerling (tijdelijk) verkeert,
- leren respectvol om te gaan met elkaars bezittingen
- leren respectvol om te gaan met elkaars fysieke integriteit
- leren elkaar aan te spreken op ongewenst gedrag

Pedagogisch verantwoord onderwijs gaat uit van gelijkwaardigheid van leerkracht en leerlingen. Dat wordt zichtbaar gemaakt in het feit dat:

- leerkrachten en leerlingen elkaar uit laten spreken en naar elkaar luisteren,
- besluitvorming plaatsvindt op basis van redelijkheid,
- in gezamenlijkheid gezocht wordt naar oplossingen van problemen,
- verantwoording van gedrag naar elkaar toe plaatsvindt
- gehanteerde regels duidelijk en gemotiveerd aan de leerlingen worden uitgelegd.

Maar pedagogisch verantwoord gedrag straalt ook een maatschappelijke betrokkenheid uit. Een betrokkenheid die zich uit in het expliciet aan de orde stellen van maatschappelijke en culturele onderwerpen als het milieu, de armoede in de wereld, discriminatie, oorlog en geweld en daarmee gepaard gaande onderdrukking, zinloos geweld, enz., maar ook actuele maatschappelijke gebeurtenissen uit de directe omgeving, (regionale) politieke aangelegenheden, kennismaking met andere culturen e.d. Pedagogisch verantwoord gedrag is ook ethisch verantwoord gedrag. Dat betekent dat wordt uitgedragen dat respectvol met elkaars bezittingen dient te worden omgegaan en dat aantasting van eenieders fysieke integriteit gesanctioneerd wordt. Leerkrachten zullen steeds moreel laakbaar gedrag van leerlingen stellig moeten afkeuren en ervoor moeten waken zelf geen moreel laakbaar gedrag (bv. t.a.v. het milieu, in het verkeer, omgangsvormen, enz.) te tonen of dit van leerlingen te vragen.

Een transparante organisatie kan een grote bijdrage leveren aan een goed pedagogisch klimaat en dus aan goed pedagogisch verantwoord gedrag. Die helderheid moet zichtbaar zijn in:

- de kennis die leerlingen (en hun ouders/verzorgers) moeten hebben van de afgesproken gedragsregels en van de sancties bij overtreding
- voortdurende beschikbaarheid van documenten waarin alle gemaakte afspraken staan genoteerd(schoolgids/schoolreglement/jaarplan/schoolplan)
- afspraken over de bereikbaarheid van het team en de directie voor leerlingen en ouders, voor, tijdens en na schooltijd

Omgang op een verantwoord prettige manier heeft een grotere kans van slagen als dat kan plaats vinden in een goede sfeervolle omgeving. Leerkrachten en leerlingen, daartoe aangemoedigd door de directie, zijn samen uiteraard de eerst verantwoordelijken voor de realisatie ervan, maar natuurlijk kan een goed geoutilleerd en goed verzorgd gebouw, fris van kleur, zonder overdadige, afleidende prikkels een positieve bijdrage leveren aan een goed en verantwoord pedagogisch klimaat.

Maar met een goede sfeervolle omgeving doelen we ook op een organisatie die bepaald wordt door heldere structuren. Een organisatie waarin iedereen, zowel leerlingen als leerkrachten, duidelijk weet wat van hem/haar verwacht wordt, maar evenzeer ook duidelijk is wat van de leiding verwacht mag worden.

Ietwat "kort door de bocht" kunnen we stellen dat het pedagogisch-didactisch klimaat binnen de school eigenlijk is gebaseerd op de "5 R-en" en de "3 V-s".

- rust, regelmaat, reinheid, ruimte en respect
- veiligheid, vertrouwen en vakmanschap

Bovenstaande kreten klinken wellicht wat cliché en conservatief, maar leerlingen, ouders en externe partners zijn allen op de hoogte van deze door ons gestelde waarden en normen, waardoor zaken snel voor eenieder herkenbaar en duidelijk worden.

---

3. Het onderwijsleerproces

3.1 Algemeen

Het succes van de school is in grote mate afhankelijk van het resultaat, het rendement van het onderwijsleerproces. Waar het lijkt alsof het bij de praktijkschoolleerling slechts gaat om de verwerving van een arbeidsplaats (dit doel staat althans het meest in de belangstelling), is het goed zich te realiseren dat allereerst een breed scala van basisvaardigheden moet worden getraind, als noodzakelijke voorwaarde om deel te kunnen nemen aan het arbeidstoeleidingstraject.

Die training vindt voornamelijk plaats in de onder- en middenbouw. Bij het aanbieden van onderwijs gaan we er steeds vanuit dat dit onderwijs adaptief en vaardighedsgericht is.

Alle praktijkschoolleerlingen hebben doorgaans bij de start van hun schoolloopbaan een fikse leerachterstand (minimaal 3 jaar). In een aantal gevallen is die achterstand nog groter. Van homogeniteit in niveau is zeker geen sprake. Daarom wordt de leerstof v.w.b. de vakken rekenen en Nederlands in niveaugroepen aangeboden. Deze aanpak heeft ertoe geleid dat elke leerling die leerstof krijgt aangeboden waarvan verwacht mag worden dat hij die ook aankan (de leerstof volgt de leerling en niet omgekeerd).

Twee keer per jaar worden alle leerlingen getoetst om (objectief) vast te kunnen stellen of er vorderingen gemaakt zijn en om te bekijken of een herschikking van de niveaugroepen noodzakelijk is. Hiertoe is de afgelopen twee jaar gebruik gemaakt van de CITO-pilot.

Nu deze aanpak al een aantal jaren beproefd is kunnen we constateren dat er ondanks de beperkte capaciteiten van onze leerlingen bij bijna iedereen telkens sprake is van progressie. Een en ander is op de voet te volgen middels ons leerlingvolgsysteem. Dat stimuleert ons op de ingeslagen weg voort te gaan en waar nodig verfijningen aan te brengen.

Veel van wat ons in het dagelijkse leven bezig houdt wordt als vanzelfsprekend ervaren. Meestal als gevolg van beperkte cognitieve capaciteiten is nu juist dat vanzelfsprekende allerm minst vanzelfsprekend. Juist daarom zijn er vaak zoveel problemen met het zich staande houden in de maatschappij, eenvoudigweg omdat niet wordt begrepen wat er bedoeld wordt of omdat niet kan worden toegepast wat geleerd is.

Bij de keuze van leerstofeenheden zal hiermee steeds rekening moeten worden gehouden en zal dus steeds de vraag moeten worden gesteld: "Vormt dit leerstofelement een bijdrage aan de ontwikkeling van de vaardigheid van de leerlingen?"

Met andere woorden: "Kan het geleerde in de praktijk van het dagelijks leven worden toegepast?"

Met die vragen in het achterhoofd spoort de aanbieder van vaardighedsgericht onderwijs steeds eenieder aan om zorgvuldige keuzes te maken.

3.2 Ontwikkelingsperspectief, Individueel Ontwikkelingsplan en coachingsgesprek en portfolio

De school stelt binnen 6 weken samen met de ouders en de eerstejaars-leerling een ontwikkelingsperspectief op. Dit wordt gedaan mede op basis van het startdocument welke leerling en ouders bij aanvang van de school hebben ingevuld. In dit ontwikkelingsperspectief wordt beschreven wat de verwachtingen zijn van alle partijen ten aanzien van de uiteindelijke uitstroom en met welke belemmerende en/of bevorderende factoren er rekening moet worden gehouden.

Jaarlijks wordt dit ontwikkelingsperspectief met ouders en leerling besproken en indien nodig bijgesteld.

Eveneens onderdeel van het leerlingvolgsysteem vormt het ontwikkelingsperspectief en individueel ontwikkelingsplan. In dit plan wordt vastgelegd wat we met de leerling binnen een bepaalde tijd willen bereiken. In het plan staat waar zich eventueel problemen voordoen, welke maatregelen daarvoor moeten worden getroffen, welk doel we willen bereiken en wat de vervolgstappen zijn.

Het ontwikkelingsplan wordt opgesteld door de klassenleerkracht samen met de ouders/verzorgers en de leerling. Dit gebeurt tijdens de tweejaarlijkse oudercontacten (de zogenaamde IOP-dagen) en indien nodig tussentijds. Ouders worden steeds geïnformeerd over elke inschakeling van een deskundige (psycholoog, logopediste, maatschappelijk werkende, enz.).

De mentor heeft meerder keren per jaar een coachingsgesprek met de leerling waarin wordt gesproken over de voortgang van de in het IOP vastgestelde ontwikkelingsdoelen. Deze coachingsgesprekken vinden onder schooltijd plaats.

De resultaten die de leerling behaald worden opgeslagen in het digitale portfolio van de leerling. Dat portfolio is ook bereikbaar via de mobiele telefoon en te benaderen door ouders.

4 Het ondersteuningsplan van de school

De school is wettelijk verplicht in het schoolplan een helder ondersteuningsplan op te nemen. Het ondersteuningsplan geeft een beeld van de wijze waarop de zorg voor de leerlingen met een specifieke hulpvraag is georganiseerd:

- hoe de interne zorgstructuur eruit ziet
- welke zorg aan alle leerlingen geboden wordt
- aan welke specifieke (groepen van) leerlingen met gedrags-, leer- en/of ontwikkelingsproblemen zorg geboden wordt
- hoe de ouders betrokken worden bij het bepalen van die zorg
- welke instrumenten de school gebruikt om de zorg effectief uit te voeren
- welke instrumenten worden gebruikt om de kwaliteit van zorg te bewaken en verbeteren

4.1 De leerlingenzorg

In een goed pedagogisch klimaat ligt een goed georganiseerde leerlingenzorg verankerd. De school heeft de wettelijke opdracht adequate leerlingenzorg aan te bieden en uit te voeren. Zij krijgt daarbij veel ruimte bij het invullen van deze taak. De school zelf bepaalt de concrete invulling van de zorg en daarmee de kwaliteit en eventueel te nemen acties voor verbetering van die kwaliteit. In de afgelopen jaren is gewerkt aan de ontwikkeling van een zorgstructuur die in het ondersteuningsplan vastgelegd is. Gedwongen door de waan van elke dag is “gekozen” voor een pragmatische aanpak: op grond van de tot nu toe opgedane ervaringen is het mogelijk lijn aan te brengen en een antwoord te formuleren op de vraag hoe die zorg op onze school het beste plaats kan vinden.

Indien een leerling door een leerkracht wordt aangemeld bij het zorgteam wordt allereerst contact opgenomen met de ouders. Zij worden steeds nauw betrokken bij de adviezen en de hulp welke door het zorgteam wordt opgesteld. In de meeste gevallen zal hulp vanuit de school worden geboden. Zo wordt ook de komende jaren weer een programma uitgevoerd waarin leerlingen de kans krijgen om meer weerbaar te worden of om te leren hoe je moet omgaan met conflicten.

Uiteraard kunnen de ouders en de leerling altijd rechtstreeks een beroep doen op de diensten van het zorgteam. Het zorgteam is altijd via de school bereikbaar.

Het kan echter ook nodig zijn dat hulp buiten de school moet worden gezocht, omdat de deskundigheid binnen de school niet aanwezig is. In samenspraak met de ouders en de leerling worden mogelijkheden aangereikt, eventueel afspraken gemaakt en wordt voor begeleiding zorg gedragen.

Het zorgteam heeft periodiek overleg met een aantal externe deskundigen (en indien nodig op afroep) in het zogenaamde ZAT-overleg. Voor dit overleg is een speciaal protocol opgesteld waarin de privacy van leerlingen en ouders is gewaarborgd.

De contacten met externe zorginstanties zijn dankzij het zorgteam de afgelopen jaren aanzienlijk verbeterd. Deze zullen de komende jaren worden bestendig en uitgebouwd waar mogelijk.

Als gevolg van het overlijden van de zorgcoördinator is het zorgteam uitgedund en is een nieuwe zorgcoördinator benoemd. Op korte termijn zal deze zorgcoördinator worden ondersteund door een gedragsdeskundige en een zorgdocent uit de school, zodat er weer een volwaardig zorgteam ontstaat. Dit nieuwe zorgteam zal vervolgens de huidige zorgstructuur onder de loep nemen en aanpassen aan de eisen van het moderne praktijkonderwijs en aan de steeds complexer wordende hulpvragen van leerlingen en ouders.

---

5 Het arbeidstoeleidsplan

5.1 Algemeen

In de afgelopen jaren heeft de school een heel eigen arbeidstoeleidingstraject ontwikkeld voor alle leerlingen vanaf ca. 15 jaar.

Door aanvullende voorzieningen te formeren op het gebied van scholing en begeleiding, een en ander in combinatie met een stageplaats in het reguliere bedrijfsleven wordt getracht het perspectief op een blijvende arbeidsplaats te vergroten.

Daar waar mogelijk streven we ernaar dat onze schoolverlaters beroepskwalificaties gaan halen op niveau 1. Hiertoe is in samenwerking met het MBO SCALDA te Terneuzen en ORGB een tweejarig ENTREE-traject ontwikkeld. De laatste twee jaar is zelfs een niveau-2 opleiding Helpende Welzijn PLUS in het leven geroepen en heeft een achttal leerlingen reeds dit diploma op zak.

In nauwe samenwerking met het U.W.V. , Gemeenten, het regionale bedrijfsleven en andere externe partners tracht de school door middel van scholing, training en stage een naadloze doorstroming naar de arbeidsmarkt te bewerkstelligen.

De school heeft al sinds 1993 met behulp van E.S.F.-subsidie deelgenomen aan allerlei leerwerkprojecten. De resultaten hiervan zijn alleszins bevredigend. Voor ruim 90% van onze schoolverlaters werd tot op heden een reguliere arbeidsplaats gerealiseerd.

5.2 Doel van het arbeidstoeleidingstraject

Het doel van het arbeidstoeleidingstraject is er voor te zorgen dat de schoolverlaters van het praktijkonderwijs door middel van extra scholing en begeleiding aan het eind van hun schoolloopbaan een arbeidsplaats verwerven.

De werkwijze is er op gericht de start op de arbeidsmarkt te ondersteunen door:

- het geven van specifieke scholing, waar die basisvaardigheden worden getraind, die kenmerkend zijn voor de toekomstige arbeidsplaats, waar mogelijk gekoppeld aan een certificeringsstructuur.
- in samenwerking met het voortgezet beroepsonderwijs en/of regionale vakopleidingen, en eventuele andere onderwijsinstellingen het geven van specifieke vakgerichte scholing. Het betreft hier zeker niet alle deelnemers, maar daar waar mogelijkheden worden gezien, zullen deze worden benut.
- het geven van specifieke scholing, waarin een aantal basisvaardigheden zoals lezen, praktisch rekenen, eenvoudige computerbewerkingen enz. wordt getraind.
- het geven van specifieke scholing, waar die vaardigheden worden getraind welke een vergroting van de sociale redzaamheid bewerkstelligen.
- in samenwerking met het bedrijfsleven aanbieden van stageplaatsen om op deze wijze ervaring op te doen met alle facetten van werken, begeleid door de school. Met de werkgevers worden afspraken gemaakt over de specifieke scholing, nodig om de stageplaats eventueel om te zetten in een arbeidsplaats.
- in samenwerking met het U.W.V. en Gemeenten de werkgevers dusdanig toerusten dat het interessant wordt een stageplaats om te zetten in een arbeidsplaats
- in samenwerking met het U.W.V., Gemeenten en eventuele re-integratiebedrijven zorg dragen voor een goed en effectief nazorgtraject, zodra de leerling daadwerkelijk aan het arbeidsproces is gaan deelnemen.

5.3 Realisatie van het arbeidstoeleidingstraject

1. Specifieke scholing op de eigen school:

Veruit het grootste deel van onze leerlingen is later aangewezen op een of andere vorm van eenvoudig routinematig werk. Daarom is het noodzakelijk dat binnen de school aan routinematige, arbeidstrainende activiteiten grote aandacht wordt besteed. Daarom wordt de laatste jaren veel aandacht besteed aan het aanbieden van branchegerichte cursussen. Een en ander werd mede gerealiseerd door ESF-subsidie.

Als branchegerichte cursus wordt binnen de school o.a. aangeboden:

- cursus VCA (basisveiligheid)
- cursus schoonmaak in de groothuishouding
- cursus machinale houtbewerking
- cursus lassen
- cursus vorkheftruck
- cursus werken in de winkel
- cursus logistiek
- cursus horeca

Noodzakelijk bij vooral deze scholing is het verwerven van opdrachten uit het bedrijfsleven welke deze activiteiten mogelijk maken, waarbij voorop dient te staan dat deze activiteiten een trainend (scholend) karakter moeten hebben. Soms vinden deze activiteiten plaats buiten de school, maar meestal op school zelf in de speciaal daarvoor toegeruste leerling-werkplaatsen en mini-ondernemingen.

Getraind wordt op tempo, nauwkeurigheid, werkhouding, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Geïntegreerd in deze scholing wordt tegelijkertijd veel aandacht besteed aan de omgang met elkaar op de werkvloer, aan conflictbeheersing, aan stressbestendigheid, aan het omgaan met kritiek, aan sociale vaardigheden en aan veilig werken.

Voor wat betreft de theoretisch vorming wordt aangesloten bij het uitstroomperspectief van de leerling. Door een structurele aanbieding van al deze activiteiten vindt een specifieke training plaats waardoor de kans op een succesvolle stage wordt vergroot. De activiteiten moeten bovendien een stageondersteunend karakter hebben en eventueel worden aangepast aan de wensen en behoeften van het bedrijfsleven.

2. Stage:

Het stage onderzoek, dat gestart wordt rond de leeftijd van 15 jaar, is erop gericht inzicht te krijgen in de mogelijkheden en beperkingen van de toekomstige stagiair. Daarnaast worden interesses, scholingsmogelijkheden, eventuele wensen en verwachtingen in kaart gebracht. Uiteraard worden de ervaringen van de snuffelstages meegenomen in het onderzoek. Dat bestaat uit de volgende onderdelen:

- oriënterend gesprek stageleraar met leerling
- psychologisch onderzoek/medisch/arbeidskundig onderzoek (indien noodzakelijk)
- bespreking toekomstige stagiair in leerlingenbespreking
- aanmelding bij UWV/gemeente/doelgroepenregister (indien wenselijk)
- eindgesprek stageleraar met ouders en leerling

Het stageadres

Gezien de doelstelling wordt vooral gezocht naar bedrijven die de intentie hebben uitgesproken de stageplaats om te zetten in een arbeidsplaats. Maar ook bedrijven die enkel stageplaatsen kunnen bieden zijn voor de school van groot belang. In deze bedrijven kunnen leerlingen namelijk werken aan hun arbeidscompetenties die essentieel zijn voor het uiteindelijk verwerven van een arbeidsplaats. In de afgelopen 40 jaar is veel kennis over en inzicht verkregen in de regionale arbeidsmarkt. Er wordt intensief gezocht naar nieuwe geschikte stagebedrijven en bestaande stagecontacten worden zorgvuldig onderhouden.

De stagebegeleiding

Eenmaal een geschikt bedrijf gevonden wordt in overleg met alle partijen de stage opgestart. Allereerst wordt een stageovereenkomst opgemaakt, waarin zaken staan als:

- duur van de stage
- werktijden / kleding
- werkzaamheden
- verzekering etc.

Periodiek vindt een bezoek van de stageleraar aan het bedrijf plaats. Alle bevindingen worden vastgelegd in het stagevolgsysteem en elk contact wordt besproken met de stagiair en zijn/haar ouders/verzorgers. Waar nodig wordt de stage bijgesteld en/of gewijzigd.

Als de stage een succes blijkt wordt deze eventueel verlengd. Indien extra vakgerichte scholing gewenst is wordt contact gezocht met vakopleidingen in de regio, waar de nodige scholing kan worden verzorgd.

De arbeidsplaats

Zodra een bedrijf te kennen geeft dat de stageplaats kan worden omgezet in een arbeidsplaats wordt contact opgenomen met de arbeidsdeskundige van het UWV of Gemeente, die in samenspraak met de school, bedrijf, leerling en ouders/verzorgers bemiddelt in de arbeidsinpassing. Waar nodig worden eventuele andere partijen, zoals jobcoachorganisaties bij het proces betrokken. Er worden afspraken gemaakt over o.a. de nazorg. In het kader van de nieuwe participatiewet wordt de rol van de gemeente steeds belangrijker. Contacten in dit kader zullen de komende jaren intensief worden uitgebreid.

De samenwerking met de diverse instanties

Om dit arbeidstoeleidingstraject zo goed mogelijk te laten verlopen is in de voorbije jaren een uitgebreid netwerk van bruikbare contacten ontstaan.

Er wordt intensief samengewerkt met o.a. de volgende instanties:

Arbeidsintegratie-organisaties

UWV

Algemeen Maatschappelijk Werk

MEE

Emergis

Intervence

Juvent

Gemeenten

ROC's

Diverse vakopleidingen

Syntra (België)

VDAB (België)

Belgisch Sociaal Fonds

De nazorg

De eerste jaren na plaatsing zal de school nog aanspreekpunt zijn voor zowel werkgever als werknemer (oud stagiair).

Ook nu zal de stageleraar regelmatig bedrijfsbezoeken afleggen om de vorderingen van de ex-leerling te blijven volgen en bij te sturen waar nodig.

Duaal traject

Het duaal traject is een combinatievorm van "naar school gaan en werken". Dit betekent dat een leerling bijvoorbeeld twee dagen naar school gaat en drie dagen werkt. Belangrijk is dat steeds goede afspraken worden gemaakt met de leerling, de ouders/verzorgers, de school en de werkgever over het duaal traject. Leerlingen kunnen vanaf 17 jaar zo'n traject ingaan.